HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

וישנו לאחר מיתה. מת בנו מביא קרבן מדין ומת שחטו שלא לשמו לא עלה לשם חובה ותחריות הקרבן מוטל על נכסי המת ונריך להביא אחר **וישנו בקרבן בקרבן לבור בקרבן יחיד: אבל בשינוי בעלים.** בשאר זבחים דלמו פסח דלמו ואינו בתרבץ עבודות. בשאר זבחים דלמו פסח דלמו עיקרו לאכילה אבי אלא לכפרה לא שייך שינוי בעלים אלא בזריקה שאין לו בקרבן אלא לכפרתו וכפרה ליתא אלא בזריקה וכי מרבינן שאר עבודות לפוסלה בשינוי בעלים בפ"ק דזבחים[ט] לא מרבינן אלא שותט להתכפר אחר בזריקת דמו או מולין או מקבל לזרוק לשם אחר או זרק ממנו לשם אחר אבל שותט לשם אחר שהשחיטה לשם אחרים לגבי בשאר שינוי בעלים אינו לאחר מיתה ולרב פנחס ברי' דרב אמי דאמר יש[י] שינוי [כ]בעלים לאחר מיתה מאי איכא למימר תרתי מיהת דוקא נינהו אלא אמר רבא[א] פסח ששחטו בשאר יומות השנה בשינוי בעלים נעשה כמי שאין לו בעלים בזמנו ופסול: **מתני'** [ב]שחטו שלא לאוכליו ושלא למנויו [ג]לערלים ולטמאים פסול לאוכליו ושלא לאוכליו למנויו ושלא למנויו למולים ולערלים לטמאים ולטהורים כשר [ד]שחטו קודם חצות פסול משום שנא' [ה]בין הערבים שחטו קודם לתמיד כשר ובלבד שיהא אחר ממרס בדמו עד שיזרק התמיד ואם נזרק כשר: **גמ'** ת"ר [ו]כיצד שלא לאוכליו לשום חולה או לשום זקן כיצד שלא למנויו נמנו עליו חבורה זו ושחטו לשם חבורה אחרת מנהני מילי? דת"ר [ז]במכסת מלמד שאין הפסח נשחט אלא למנויו יכול שחטו שלא למנויו יהא כעובר על המצוה וכשר ת"ל במכסת תכוסו הכתוב[ח] שנה עליו לעכב ר' אומר לשון סורסי הוא כאדם שאומר לחבירו כום לי טלה זה אשכחן שלא למנויו שלא לאוכליו מנא לן? [י]אמר קרא[ל] איש לפי אכלו תכוסו איתקש אוכלין למנויין שחטו

וישנו לאחר מיתה וישנו בצבור כביחיד תאמר בשינוי בעלים דאין פסולו בגופו ואינו בארבע עבודות ואינו לאחר מיתה ואינו בצבור כביחיד ואף על גב דתרתי לאו דוקא תרתי מיהא דוקא דמאי שנא שינוי בעלים דלא הוי פסולו בגופו דפסולו מחשבה בעלמא היא שינוי קודש נמי פסולו מחשבה בעלמא היא ותו הא דאמר שינוי בעלים אינו לאחר מיתה ולרב פנחס ברי' דרב אמי דאמר יש[י] שינוי [כ]בעלים לאחר מיתה מאי איכא למימר תרתי מיהת דוקא נינהו אלא אמר רבא[א] פסח ששחטו בשאר יומות השנה בשינוי בעלים נעשה כמי שאין לו בעלים בזמנו ופסול: **מתני'** [ב]שחטו שלא לאוכליו ושלא למנויו [ג]לערלים ולטמאים פסול לאוכליו ושלא לאוכליו למנויו ושלא למנויו למולים ולערלים לטמאים ולטהורים כשר [ד]שחטו קודם חצות פסול משום שנא' [ה]בין הערבים שחטו קודם לתמיד כשר ובלבד שיהא אחר ממרס בדמו עד שיזרק התמיד ואם נזרק כשר: **גמ'** ת"ר [ו]כיצד שלא לאוכליו לשום חולה או לשום זקן כיצד שלא למנויו נמנו עליו חבורה זו ושחטו לשם חבורה אחרת מנהני מילי? דת"ר [ז]במכסת מלמד שאין הפסח נשחט אלא למנויו יכול שחטו שלא למנויו יהא כעובר על המצוה וכשר ת"ל במכסת תכוסו הכתוב[ח] שנה עליו לעכב ר' אומר לשון סורסי הוא כאדם שאומר לחבירו כום לי טלה זה אשכחן שלא למנויו שלא לאוכליו מנא לן? [י]אמר קרא[ל] איש לפי אכלו תכוסו איתקש אוכלין למנויין שחטו

לכתמיד לכפר עליו ולא על חבירו ומת ולמו לא כר לכפרה גמורה הוא שלא שמתחייב להביאו והך דשמעתין מתיא להדיא כמ"ד שיעבודא לחוריי וכרב מסי אמר רב [ט]נפ"ק דקדושין (ד' יג:) דמוקי לה לתנן התם שמתה יבמתו יבוא עולתה מע"פ שלא הפרישתה מחייס[א] אבל גרב יהודי אמר שמואל לאמר והוא שהפרישתה מחיים אבל לא הפרישתה לא משום דשיעבודא לאו לחורייתא הוא לכתורה הינו נפקותא בין שינוי קודם לשינוי בעלים ללאמר מיתה כיון דבשינוי קודם [נמי] אין היורש חייב להפריש אמר מתניתי ומיהו י"ל דע"מ שם הפריש בעלים שמי עולות לאחריות שאם תפסל תחת יבית השניה ואם לאו תהא השניה תחת השניה ומיהו אין נמי שינוי קודם לשון לשנות אמר מיתה לאמר ברים זבחים (ד' ג:) ונדבה מי שרי לשנויי הא אבל שינוי בעלים ליכא אפי' לישור כיון דאיתו לאמר מיתה:

נעשה כמי שאין לו בעלים בזמנו ופסול. תימה לר"י ז"ל למימר נעשה כיון דתרתי דוקא ליתא דפסול משום דאין עקירה ומי לא חייש להני פירכי וסבר דאמי לשינוי קודם הוא אלא בגופו ומחשבה ומיהו ר"כ אמאי הוי כמי שאין לו בעלים בזמנו הלא בשינוי קודם לא מצינו מצינה כבזמנו לפסול ואור"י דהכי פי' אפי' ליתנהו להני פירכי מ"מ לא הוי עקירה לעשה כפסח בזמנו שמתו בעליו לאמר בפוף אלו דברים (ד' עב:) דבעי עקירה וכשחטו סתם פסול אע"פ שהוא כמפרש שלא לשם בעליו שהרי ממו ר"ג שלא בזמנו שינוי בעלי' לא חשיב עקירה וכן מוכיח הלשון דקאמר שחטו לו בעליו ולא קאמר כמי שחטו בשינוי בעלים: **רבי אומר לשון סורסי הוא זה.** תור"י דרבי לא פליג אמ"ק ומודה לחכמ עיכובא בחולין ומנויו ושינו שלא מפרש דבריו דלא פסלי חולין ומנויו שלא בשחיטה וכן משמע בכילד חולין (ד' עח:) דמסיק רב לאמר לכילה לא מעכבי כרבי נתן ולא קאמר כר' והיינו משום דלפרושי אתא כדפי': **לאוכליו מנא לן.** תור"י דערלים וטמאים כולהו נפקי מהאי קרא לחים לפי שלכן לכיון דלא מצו לכלי ליה חמיני כולהו שלא לאוכליו וכן משמע בפ"ב דזבחים (ד' כב:) דקאמר קסבירי זקני דרום טמא משלא קדשותיו פי' פסח ותמנית במכסת נפשות מכאן שאין הפסח נשחט שלא למנויו ואיתקש אוכליו למנויו

משמע בהדיא דטמא נפקא לן מאים לפי אכלו:

ואיתקש אוכליו למנויו. תימה לר"י ג"ל מה מנויו פסלי בד' עבודות ובשאר קרבנות נמי יפסלו במנויו וי"ל דשלא למנויו אין זה שינוי בעלים דשינוי בעלים לא פסיל אלא בזריקה כגון שותט או מקבל ומוליך על מנת לזרוק לשם אחרים או זורק לשם אחרים אבל שותט ומקבל ומוליך לשם אחרים כשר דמוכפר עליו נפקא לן[ב] ושלא למנויו היינו שותט שלא למנויו ולא פסיל אלא בשחיטה דווקא דכתיב תכוסו ודווקא בפסח ולא בשאר קרבנות ות"ת ועימה הוחיל וגלי שלא לאוכליו בשחיטה ס"ה בשאר עבודות כדמי' בפ"ק דזבחים (ד' ז:) פסח שלא לשמו מזמח פסח שאר עבודות מנח לן הוחיל וגלי גלי ואור"י דלא דמי כיון דגלי בכל הקרבנות דלא עלו לבעלים לשם חובה וגבי פסח מסכחן פסול בחד מייריהו אין לנו לחלק[ג]: **שחטו למולין על מנת שיתכפרו בו ערלים.** שם שחטו למנויו על מנת שיתכפרו בו שחיט שחיטת פסול לכ"ע דהיינו שינוי בעלים דפסול בפסח ובחטאת ומיהו נראה לר"י דה"ג פליגי בשחט לאוכליו על מנת שיתכפרו שחיט אוכלין כגון חולה וזקן דפסל בי"ה רב מסקנא כמו בערלים מע"ג דקרלי למייתי בערל כתיבי דמחד קרא דלפי אכלו נפקי וילפי מהדדי לכל מילי דהם לאוכליו ושלא לאוכליו דכשר היינו משום דילפי מלמולים ולערלים ודווקא בשחט למולים ע"מ שיתכפרו ערלים פסל רב מסקנא אבל מזרק לשם ערלים אפי' רב מסקנא מודה דכשר דאין מחשבת אוכלין בזריקה דהא בכ"מ פשוט זה למסקנא הש"ס בכולה שמעתי' וצריך זבחים (ד' ל.) דלקמן משכחת שאר עבודות מנלן וכי תימא גילה מזציחה שכן פסולה שלא לשם אוכלין בפסח מ"מ בשחט לאוכליו ושלא לאוכליו דכשר היינו משום דילפי מלמולים ולערלים ודווקא בשחט למולים ע"מ שיתכפרו ערלים פסל רב מסקנא אבל מזרק לשם ערלים אפי' רב מסקנא מודה דכשר דאין מחשבת אוכלין בזריקה דהא בכ"מ פשוט זה למסקנא הש"ס בכולה שמעתי' וצריך זבחים (ד' ל.) דלקמן משכחת שאר עבודות מנלן וכי תימא גילה מזציחה שכן פסולה שלא לשם אוכלין בפסח מ"מ בשחט לאוכליו ושלא לאוכליו דכשר היינו משום דילפי מלמולים ולערלים ודווקא בשחט למולים ע"מ שיתכפרו ערלים פסל רב מסקנא אבל מזרק לשם ערלים אפי' רב מסקנא מודה דכשר דאין מחשבת אוכלין בזריקה אלא בשחיטה דווקא מדכתיב תכוסו ודווקא בפסח ולא בשאר קרבנות ות"ת ועימה הוחיל וגלי שלא לאוכליו וגלי גלי ואור"י דלא דמי כיון דגלי בכל הקרבנות דלא עלו לבעלים לשם חובה וגבי פסח מסכחן פסול בחד מייריהו אין לנו לחלק[ג]: **שחטו למולין על מנת שיתכפרו בו ערלים.** שם שחטו למנויו על מנת שיתכפרו בו שחיט שחיטת פסול לכ"ע דהיינו שינוי בעלים דפסול בפסח ובחטאת ומיהו נראה לר"י דה"ג פליגי בשחט לאוכליו על מנת שיתכפרו שחיט אוכלין כגון חולה וזקן דפסל בי"ה רב מסקנא כמו בערלים מע"ג דקרלי למייתי בערל כתיבי דמחד קרא דלפי אכלו נפקי וילפי מהדדי לכל מילי דהם